בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תל"ין

פרשת
נצבים וילך
תשפ"ד

חדש!

ניתן לשמוע את השיעור בקו החדש:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים עכשיו בפרשת **נצבים וילך**, והיום בלילה מתחיל השבוע האחרון של השנה, כי הרי בעזרת ה' ובשעה טובה ומוצלחת, ביום רביעי הבא יהיה ערב ראש השנה, שנזכה בעזרת ה' לחיים ולשלום להיות אצל רבינו על ר"ה, ומתחילה שנה חדשה, ועכשיו הוא השבוע האחרון של השנה, ומובא מצדיקים, שבשבוע האחרון אפשר לתקן את כל ימות השנה, למשל: עכשיו **ליל חמישי**, ויכולים ביום הזה לתקן את כל **ימי חמישי** של כל השנה שעברה, וכן בכל יום עד **ערב ראש השנה**.

נמצא אפוא, שעלינו להזכיר לעצמנו באיזה זמן אנחנו עומדים, ומה יש לנו לפעול בימים אלו, ומה הן הסגולות של ימים אלו, ואם אדם לא יהיה בטלן, וינצל את זה כמו שצריכים - **אשרי לו ואשרי חלקו!**

דיברנו בפרשיות **כי תצא וכי תבוא** שזה ענין של **'כי תצא לאומן'** ו**'כי תבוא לאומן'**, אם־כן בוודאי ההמשך הוא גם בפרשת השבוע - **'נצבים וילך לאומן'**, שאנחנו צריכים להיות **'נצבים'** ולקיים **'וילך'** לאומן!

בליקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן מ"ד, מפרש רבינו את הפסוק הראשון של פרשת השבוע: **"אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם"** עפ"י מאמרם ז"ל (ברכות ו:): **'אין עמידה אלא תפילה'**; שהעניין של **'נצבים'** זה ענין של **'עמידה'**, והוא ענין של **'תפילה'**.

מאידך, חכמינו הקדושים אומרים (נדרים סד:): **'כל מקום שנאמר 'נִצָּבִים' ו'נְצָבִים' אינן אלא דתן ואבירם'** [וכמ"ש (במדבר טז, כז) "וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ **נִצָּבִים** פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם", וכן (שמות ב, יג) "שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִבְרִים **נִצִּים**"]; שזה סובב על אלו המתנגדים לצדיקים, שזה הדבר שאנחנו

צריכים לתקן - **לא להיות שום חלק ונגיעה אצל מחלוקת ח"ו!** ולראות שכל ההתייצבות שלנו - בחינת **'נִצָּבִים'** - תהא כולה ל**'תפילה'**!

שזהו התיקון ל**'נצבים'** נגד צדיקים - **תפילה!** כי הנה, לכל אחד יש ניסיונות - הן ניסיונותיו הפרטיים, והן ניסיונותיו הכלליים מבני אדם, שהם יותר גרועים מהיצר הרע בעצמו, וכדאיתא בדברי רבינו ז"ל (שיחות הר"ן, סי' פ): **'בְּנֵי אָדָם יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ לִמְנֹעַ וּלְהָסִית אֶת הָאָדָם לְרַחֵקוֹ מֵעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא וּמִצַּדִּיקֵי אֱמֶת יוֹתֵר מִן הַיֵּצֶר הָרָע. כִּי הַיֵּצֶר הָרָע אֵין לוֹ יְכֹלֶת רַק כְּפִי כֹּחוֹ, כְּפִי בְּחִינַת הַיֵּצֶר הָרָע מֵאֵיזֶה הָעוֹלָם שֶׁהוּא, אֲבָל הָאָדָם הוּא כְּלָלִיּוּת שֶׁכָּלוּל מִכָּל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל-כֵּן מְנִיעוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם יוֹתֵר מִמְּנִיעַת הַיֵּצֶר הָרָע'**; אם 'מתלבש' על האדם איזה אדם כזה - זו סכנה גדולה, עד שחכמינו הקדושים אומרים (זוהר וישב קפה:): **'טוֹב לוֹ לָאָדָם שֶׁיַּפִּיל עַצְמוֹ לְגוֹב אֲרָיוֹת, וְלֹא יְמָסֵר בְּיָדֵי שׁוֹנְאָיו'**; [ולמדים זאת מיוסף הצדיק, שהיה יותר הצלה בשבילו מה שזרקוהו בתוך הבור שהיה "ריק אין בו מים" - 'מים אין בו, אבל נחשים ועקרבים יש בו' (שבת כב.), מאשר יימסר בידי אֶחָיו].

זהו **"אַתֶּם נִצָּבִים"** - **'נִצָּבִים'** לתפילה, ובכך ניצולים מ**'נִצָּבִים'** שלא בקדושה. **"אַתֶּם נִצָּבִים"** - **'אַתֶּם'** אותיות **'אֱמֶת'**, שזה רבינו ז"ל, שאנו מתכוננים בימים אלה על הנסיעה לימי ר"ה הקדושים, ורבינו הוא **'עמוד התפילה'**!

אנחנו מכינים את עצמנו בעזרת ה' יתברך לקראת שנת **תשפ"ה**, ויש לזה רמז בפסוק (צפניה ג, ט) "כִּי אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים **שָׂפָה** בְרוּרָה לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם ה' לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד"; משיח צדקנו יכניס בעולם את הענין של **"שָׂפָה בְרוּרָה"** - שכולם "יקראו בשם ה"! **כולם!** כל העולם כולו!

כמובן, אלו הרשעים ימ"ש שרדפו את עם ישראל בכל שנות הגלות - הם יימחו לגמרי, אבל אלו שיישארו וירצו להתחבר לעם ישראל - שהם יהיו עבדים ושפחות לעם ישראל - אצלם יתקיים "כִּי אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים **שָׂפָה** בְרוּרָה לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם ה' לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד"; שזה הרמז לשנה זו - **תש'פ'ה'** אותיות **"שָׂפָה בְרוּרָה"**.

והמילה **'שָׂפָה'** עולה בגימטריא **'שְׁכִינָה'** - השכינה הקדושה, כי איך אדם זוכה להידבק בשכינה הקדושה? מה נותן לו את הכח לזה? ה**'שָׂפָה בְרוּרָה'** - שהוא עובד על השפתיים שלו!

מה כל הענין של **'שפתיים'**? רבינו מגלה לנו (ליקו"מ ח"א סי' ע"ד) עפ"י המדרש בפרשת אמור (תנחומא, יט): **'הֲעֲרָבָה דּוֹמָה לַשְּׂפָתַיִם'**; כי הצורה של הערבות היא כמו שפתיים. וכן איתא במדרש (ויקר"ר ל, יב), שהערבה היא ללא טעם וללא ריח, משא"כ בשאר ד' המינים - הלולב יש לו טעם (התמרים גדלים עמו), לאתרוג יש הן טעם והן ריח, להדסים יש ריח טוב, אבל לערבות אין ריח ואף אין טעם [ואדרבה, אם מבשלים אותן - זה מר מאד]; **אומר רבינו, שהעניין הזה מרמז על הדיבור של האדם - הן 'דיבור בדעה' והן 'דיבור בלא דעה' - אתה לא יודע כלום ממה שאתה אומר, אבל שפתיים יש לך? תכניס את השפתיים שלך בעבודת ה'! תתחיל**

ללמוד שיעורי תורה! אפילו אם אתה לא מבין כלום עדיין!

רבינו הוא זה שפתח לנו את **'שערי התורה'** - זה חידוש של רבינו שלא מוצאים בשום מקום אחר, שאדם יכול להתחיל ללמוד תורה אפילו אם עדיין הוא לא מבין ממש כלום! אתה יודע לקרוא ב"ה? תקרא!

אכן, אם אדם איננו יודע לקרוא - עליו ללכת ללמוד קריאה... יש אנשים שלא קיבלו חינוך אמיתי, והם צריכים ללמוד קריאה... **יש ילדים שמוכרחים לקבל חינוך טוב לקריאה, וזו חובה על כל הורה - הן על האבא והן על האמא - לדאוג שהילד ידע לקרוא! ואם רואים שהילד מתקשה בלימוד הקריאה יחד עם כל בני הכיתה - צריכים לקחת מורה פרטי שילמד אותו לקרוא!**

ואם תופסים את זה ברצינות, בתוך זמן קצר - חודש או חודשיים - הילד יודע לקרוא! ב"ה יש אנשים המומחים ללמד קריאה, ולוקחים אותם בשביל שעה אחת ביום כדי שהילד ילמד קריאה! **ילד שגָּדֵל והוא עדיין לא יודע לקרוא - זה ביזיונות... הוא כל הזמן מנסה להתחמק מלקרוא - הוא מתבייש, הוא מפחד מזה... הוא לא יודע... איפה הרחמנות של ההורים?! איפה ה'טיפה של שכל' לאותם הורים?!...** זו חובה קדושה לקחת מלמד פרטי בשביל זה, ואמנם זה עולה כמה שקלים, אבל לא צריכים לדאוג על זה, זה נכלל ב**'הוצאת בניו לתלמוד תורה'...**

אם מדברים מזה, הבה ונעשה בירור בעניין הזה, כדי שכולם ידעו את זה: הנה אנחנו נמצאים בשבוע האחרון של השנה, ובעזרת ה' מכינים לנסוע לרבינו, ואנשים דואגים מאד על כסף - 'מה יהיה'... 'הנה ביטלו לי את הכרטיס, צריכים לנסוע דרך מקום אחר', ומתחיל לעשות חשבונות 'מה יהיה עם הכסף?'... כתוב בפירוש בדברי חכמינו הקדושים (ביצה טז:): **'כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים, חוּץ מֵהוֹצָאַת שַׁבָּתוֹת וְהוֹצָאַת יוֹם־טוֹב וְהוֹצָאַת בָּנָיו לְתַלְמוּד תּוֹרָה'**; ובמדרש ישנה הוספה, שגם הוצאות של **'רָאשֵׁי חֳדָשִׁים'** נכללים בזה, והנה כשאנחנו נוסעים לרבינו - כל אלו הדברים הם ב**'חבילה אחת'**, והכל נכלל בעניין הנסיעה לרבינו:

'הוצאת שבת' - השנה באמת זוכים להיות בשבת קודש אצל רבינו, אבל כן הוא בכלליות, כי רבינו לימד אותנו (ליקו"מ ח"ב סי' סז) שהצדיק נקרא 'שבת', וכדאיתא בזהור הקדוש (נָשֵׂא קמד:) שתלמידי רבי שמעון בר יוחאי כינוהו **'אַנְתְּ הוּא שַׁבְּתָּ דְּכוּלֵי יוֹמֵי'** - אתה הוא ה**'שבת'** של כל הימים, כי הצדיק הוא 'שבת', וזוהי הנסיעה לרבינו - נוסעים אל הצדיק, שהוא 'שבת'!

'הוצאת יום־טוב' - הלא ראש השנה בוודאי זה יו"ט, א"כ בוודאי שזה נכלל.

'הוצאת בניו לתלמוד תורה' - מה יש יותר "הוצאת בניו תלמוד תורה" מלהגיע לרבינו?... הן אם אדם נוסע בפועל עם הילדים שלו, והן שהוא נוסע בשביל לפעול ישועות לילדים שלו, וכן כל מה שהוא עושה - זה נכלל ב**'הוצאת בניו לתלמוד תורה'**! הכל נכלל בתוך זה!

'הוצאת ראשי חדשים' - ג"כ כלול בזה, כי רבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' א) שזהו חסד גדול מהקב"ה שראש השנה חל בראש חודש, כי בר"ח הקב"ה מבקש כביכול (שבועות ט.): **"הָבִיאוּ עָלַי קָפָּרָה שֶׁמִּעַטְתִּי אֶת הַיָּרֵחַ"**; ועל כן כתיב בעניין השעיר של ראש חודש (במדבר כח, טו) "וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד **לְחַטָּאת לַה'**", ועל זה אומרים חכמינו הקדושים שם, שהקב"ה מבקש כביכול: 'הביאו עלי קרבן חטאת על שמיעטתי את הירח'; וכמובן - זהו סוד מאד עמוק, אבל כך כתוב... אומר רבינו: **ביום שהקב"ה מבקש 'הביאו עלי חטאת על שמיעטתי את הירח', גם אנחנו מבקשים: רבש"ע, תמחל לנו על כל מה שמיעטנו ג"כ - כל הדברים שעשינו כל השנה... נמצא שהוא חסד גדול שהקב"ה קבע את ראש השנה בראש חודש!**

וזהו **'כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים, חוּץ מֵהוֹצָאַת שַׁבָּתוֹת וְהוֹצָאַת יוֹם־טוֹב וְהוֹצָאַת בָּנָיו לְתַלְמוּד תּוֹרָה'**; שהכל נכלל בנסיעה לרבינו, ואכן "כל מזונותיו של אדם קצובים לו **'מראש השנה'**" - **'מראש השנה'** דייקא, שבו הכל כלול - הן הוצאת שבת ["תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר" ר"ת **'שבת'**], הן הוצאת יו"ט, הן הוצאת בניו לת"ת והן הוצאת ר"ח, **הכל!** א"כ מה אתה דואג?... ובפרט שרבינו כבר אמר: **'דאגתי על כל ההוצאות של הנוסעים אלי, וגם על הדרך חזרה'**... - אדם דואג 'מה יהיה בחזור?'... **רבינו כוחו גדול ב"ה! לא לדאוג! רק לדעת להגיע לרבינו...**

ואכן לפעמים צריכים ללכת ב'דרך לא דרך' - הנה אדם רצה להגיע דרך מדינה פלונית, והנה מן השמים רוצים שהוא יגיע ל'קפריסין'... כל מיני מקומות שהוא לא 'חלם' עליהם... הוא רק יודע שהוא אומר כל יום בתפילה "יין קפריסין למה הוא בא" - אבל שהוא יבוא ל'קפריסין' הוא לא חשב... אבל יש בזה כל מיני כוונות עליונות, וצריכים לעבור את זה קודם שמגיעים לרבינו!

והעניין מובן מאד לפי שיחת רביז"ל, שאמר מדוע הוא זכה להגיע לארץ ישראל, וזקנו הבעש"ט הקדוש לא זכה? הסביר רבינו [זה אמנם לשונות של קבלה, אבל זה דבר מובן למעשה]: כי ארץ ישראל היא **'גדלות דגדלות'** - בארץ ישראל זוכים לבוא אל גדלות-המוחין הכי גדולים, זו המציאות! ואכן, אדם שזוכה לגור בארץ ישראל - הוא לא מרגיש את זה כ"כ, אבל כן הוא! [אגב, בתורה זו - ח"א סי' מ"ד - רבינו מדבר גם מעניין ארץ ישראל]. מהי **'גדלות דגדלות'**? המדרגה הכי גבוהה בגדלות-המוחין - אמונה, תפילה, ניסים, **הכל!**

ברם, רבינו נותן לנו כלל בחיים: **כדי להגיע לדברים גדולים וגבוהים - אין מושג שאדם הוא 'מיוחס' ומכניסים אותו ללא שום דבר... אלא מאי? הוא מוכרח לפני כן להגיע למצב של 'קטנות דקטנות' - זאת אומרת, שבודקים אותך: אם אתה יודע לרדת למקומות מאד נמוכים, ולהחזיק שם מעמד, אזי אתה יכול להגיע ל'גדלות דגדלות'!**

והנה, אם **'גדלות דגדלות'** זה דבר גבוה מאד, אנחנו מבינים מהי **'קטנות דקטנות'** -

שזה נמוך מאד, אבל יש בזה חכמה גדולה שאדם יורד ל'קטנות דקטנות', והוא מחזיק מעמד! ואין הכוונה שאדם יחשוב שאם זו 'קטנות דקטנות' - הוא מפקיר את עצמו לעשות מה שהוא רוצה... **חס וחלילה!** 'קטנות דקטנות' הכוונה שהוא יורד אמנם לכזאת קטנות, אבל הוא לא מתבלבל! אמנם הוא איבד את כל הטעם והחשק, ה'ברען' וההתלהבות, והוא ממש קר... אבל הוא יודע שהוא עושה את כל זה בשביל איזו תכלית, **והוא יודע שהוא מוכרח לבוא לכזה מצב - שהוא ב'קטנות דקטנות' - כדי להכין את עצמו ל'גדלות דגדלות'!**

ורבינו ידע את זה, וכך רבינו נסע לארץ ישראל... ואכן, מה שעבר על רבינו בנסיעה זו - מי שקורא ב'שבחי הר"ן' בסדר הנסיעה לארץ ישראל - לא יאומן כי יסופר! [וכן אצל רבי נתן, כמבואר ב'ימי מוהרנ"ת' כל הסיפור של נסיעתו לארץ ישראל וכו']. ורבינו אמר בפירוש, שלכן זקנו הבעש"ט הקדוש לא זכה להגיע לארץ ישראל, כי הענין הזה של 'קטנות דקטנות' - זה לא דבר קל...

בדרך לארץ ישראל, רבינו עבר דרך העיר איסטנבול [כן היה הדרך בזמנם, שמפליגים מאודסה בים השחור, ומאיסטנבול מפליגים לארץ ישראל], ושם היו שני אנשים שחשדוהו שהוא רוצה להגיע לארץ ישראל כדי לעשות מחלוקת על הרה"ק ר' אברהם קאליסקער זי"ע [וכן על המגיד מקאמרנא], ורבינו ראה שהם חושדים אותו - והוא בלבל אותם לגמרי... והם בכל פעם קראו את רבינו בשם אחר, ורבינו אמר להם שאכן כך הוא שמו... והם ממש קיללו וביזו את רבינו (כמבואר כל זה באריכות שם בשבחי הר"ן, סימנים י"ט, כ'), ורבינו אמר שזה מה שיביא אותו לארץ ישראל! [אח"כ שאלו את רבינו על אותם האנשים שקיללוהו וביזוהו, שהלא הם עשו זאת בשגגה, ולא עלה על דעתם לבזות צדיק וכו', אז רבינו אמר משל, שאדם מחויב מצד אחר לקבל עונש - אז מענישים אדם שהוא כבר מעונש].

ומלבד זאת, רבינו הוריד אז את המעיל העליון והכובע, ולקח כמה ישמעאלים על הרחוב, ואמר להם 'בואו נשחק "מלחמה"'... ושיחק איתם על הרחוב... [ואנחנו יודעים כל זאת מאותו איש אחד שליווה את רבינו בנסיעתו, שהוא ראה את כל מה שרבינו עשה אז].

הכלל, רבינו הוריד את עצמו ל'קטנות דקטנות' גדולה מאד בדרכו לארץ ישראל, ואמר בפירוש שרק ככה הוא יכול להגיע לארץ ישראל... ואכן, לא כל אחד מסוגל לעשות כאלה דברים, אבל רבינו - שהיה אז צעיר, בגיל עשרים ושש, במילוי כוחותיו - הבין שעתה עליו להגיע לארץ ישראל, שהיא 'גדלות דגדלות', וממילא הוא מוכרח לרדת ל'קטנות דקטנות'.

והוא לימוד של התחזקות לכל חיי האדם, בפרט כשהוא עומד להגיע לדבר חשוב בחיים שלו, וזה בכל השלבים של החיים - בחור ניגש לעניין של שידוכים, והוא ב'קטנות דקטנות', כולו מבולבל ומיואש, אבל אם הוא יחזיק מעמד, וידע ויאמין שהקטנות שעובר עליו עכשיו - זה רק כדי להכין אותו שיזכה בעזרת ה' לדבר

גדול מאד שלא תיאר שיזכה בימי חייו, אזי אף שהוא סובל לעת עתה ותוהה 'מה יהיה איתי?'... סוף כל סוף יגיע לדברים גדולים!

וכן הוא לשאר ענייני החיים: אדם שכבר נשוי, והוא הגיע לפרשה של גירושין רח"ל, והוא ממש על סף הייאוש - לא יודע מה לעשות... אבל כשהוא מאמין **'הקב"ה יש לו חשבון צדק על כל דבר'** והוא מחזיק מעמד - סוף כל סוף יזכה להגיע אל ה'גדלות'!

אך כל זאת בתנאי שהוא מחזק את עצמו ויודע איך להתנהג בעת ה'קטנות' שלו, ולא שהוא נופל ו'מרים ידיים' ושוכב במיטה מלא בייאוש ודיכאון, בזה לא הרווחת כלום... אם תעשה ככה - אתה תישאר ב'קטנות דקטנות', רח"ל... כי כמו ש'בגדלות דגדלות' אין סוף - כי (תהלים קלט, ח) **"אִם אֶסַּק שָׁמַיִם - שָׁם אָתָּה"**, אין סוף למדרגות שאדם יכול לעלות ולזכות להשיג - כמו"כ ב'קטנות דקטנות' ג"כ, שיש ירידה אחר ירידה, ובכל פעם הוא נופל יותר ויותר ח"ו...

ומהו הניחום והחיזוק של האדם? 'הרי עובר עלי כל מיני קטנות, חלישות הדעת, ניסיונות, נפילות, ירידות, במה אנחם את עצמי?'... **אני מנחם את עצמי כשאני יודע שזה מן השמים כדי שאזכה אח"כ לעלות ולהגיע ל'גדלות'!** ולא שאדם מעמיק בנפילתו עד שמתקיים אצלו **"וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ"** - **'אציעה'** לשון של **הצעת המיטה**, שהוא כבר הציע לעצמו מיטה בשאול תחתית ו'אשאר פה'... **חס ושלום! אמנם אתה נמצא בשאול תחתית, אבל זו 'מיטה זמנית' - אתה הולך לנוח שם קצת, אבל מיד חוזר חזרה! הנה היית צריך לקבל מיטה מפוארת וקבועה במקום טוב - ולעת עתה יש לך 'מיטה זמנית', שזה לא במקום הכי יפה, והמיטה לא כ"כ יפה, אבל זה 'זמני'... תנוח קצת, אח"כ תקום, ואחר שישנת טוב - תמצא לעצמך עצה איך להתחיל ולטפס ולצאת מן המקום הזה, ואז תבין שהמיטה הזמנית שהיתה לך שם - זה מה שהכין אותך להגיע לארמון פאר ולדברים נפלאים...**

זהו הכלל הגדול בחיים שצריכים תמיד לדעת אותו, ועל כן הנסיעה לרבינו כוללת תמיד את העניין הזה של **'קטנות דקטנות'**, וצריכים להחזיק מעמד ולזכור מהו היעד - **להגיע לרבינו**, שרבינו ביקש אותנו שנבוא, וציווה שנעשה כרוז על זה - **'וְהִזָּהִיר לַעֲשׂוֹת כְּרוּז, שֶׁכָּל מִי שֶׁפָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ וּמְקָרֵב אֵלָיו יִהְיֶה עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה אָצְלוֹ, לֹא יֶחְסַר אִישׁ'** (חיי מוהר"ן, סי' תג); בלי שום שאלות וספיקות!

ואמר רבינו ז"ל (שם): **'וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה רָאוּי לוֹ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד. "אָכְלוּ מַעֲדַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים כִּי חֶדְוַת ה' הִיא מָעֻזְּכֶם"** (נחמיה ח), **וְזֶה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה'**; כי אכן אמר רבינו (שם, סי' תד): **'אִם לֶאֱכֹל אִם שָׁלֹא לֶאֱכֹל, אִם לִישֹׁן אִם שֶׁלֹּא לִישֹׁן, אִם לְהִתְפַּלֵּל אִם שֶׁלֹּא לְהִתְפַּלֵּל'**; אבל רבינו לא ציווה עלינו לצום בר"ה...

אגב, יש על זה מחלוקת גדולה בפוסקים, יש אומרים שאם אדם רוצה לצום בר"ה - זה ענין של תיקון ותשובה, ואמנם זה יו"ט ולכאורה חייבין בסעודות, אעפ"כ יש שיטות כאלה, אבל רבינו אמר

לנו בפירוש: **זכיתם להיות אצלי? "אִכְלוּ מַעֲדַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים" - אדרבה! תשמחו מאד מאד שזכיתם להיות אצלי!**

ובוודאי צריכים לבוא לכל התפילות, ובעיקר תקיעת שופר - להתעורר לתשובה, אבל אח"כ מקיימים **"כִּי חֶדְוַת ה' הִיא מָעֻזְּכֶם"** - לשמוח עם הימים הקדושים האלו, ובפרט שבשנה זו יש לנו **שבת קודש** תיכף אחר ר"ה, ואמר רביז"ל (חיי מוהר"ן, סי' רצז): **'הַשַּׁבָּתִים שֶׁשּׂוֹבְתִים אֶצְלִי הֵם גְּדוֹלִים וְטוֹבִים יוֹתֵר מִשִּׂבְעָה פְּעָמִים תַּעֲנִית מְשַׁבָּת לְשַׁבָּת'**; וזה 'עסק' טוב... שובתים אצל רבינו הקדוש בשבת קודש, וזוכים שנחשב כאילו התענה שבע פעמים משבת לשבת!

העניין הזה של תענית משבת לשבת - מי יכול לעשות זאת?... רבינו בעצמו, כשהיה צעיר, הוא היה מתענה החל ממוצאי שבת - מסעודת מלוה מלכה - עד קידוש, לא טעם כלום, במשך ששה ימים! [שבעה ימים כתוב שאי־אפשר לצום, משא"כ ששה ימים, ורבינו עשה את במשך **שמונה עשרה פעמים בשנה אחת!**].

ואף שרבינו עשה זאת - עלינו ציווה שלא לעשות את זה, ולהיזהר מתעניות, ואף אמר על עצמו: **'אם הייתי יודע מגודל מעלת התפילה וההתבודדות, לא הייתי מסגף את גופי כמו שסיגפתי'**; והמובן מהשיחה הזאת - שרבינו היה צריך את כל אלו הסיגופים כדי להגיע ולהשיג מהי **'תפילה והתבודדות'**, מהו העניין האמור של **"אַתֶּם נִצָּבִים"** - שעל־ידי תפילה אדם יכול לפעול כל מה שהוא רוצה, שיתקיים "כִּי אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים **שָׂפָה** בְרוּרָה" וגו' - **'שָׂפָה'** גימטריא **'שְׁכִינָה'**, כי זה מה שמדביק את האדם בשכינה הקדושה: ה**'שָׂפָה'**!

וכאמור מדברי רבינו בתורה ע"ד הנ"ל, העניין של **'שָׂפָה'** הוא ענין של **עֵרָבוֹת**; הן אם אתה מרגיש טעם, והן אם אינך מרגיש טעם - תתחיל בלימוד תורה! רבינו פתח לנו את **'שערי התורה'** - תתחיל ללמוד! אתה ילד, אתה בחור, אתה אברך, אתה לא מבין עדיין - **תגיד!** תגיד תנ"ך! תגיד פרקים משניות! תגיד דפי זוהר! תגיד דפי גמרא - **בי"ת**, מה שאתה יכול! - 'אבל אני לא מבין את מה שאני לומד'... **רבינו הוא עָרַב בשביל זה! 'עָרַב'** דייקא, שהוא לשון של **'עֵרָבָה'**, ונכלל בזה ענין של **'עֵרָבוּת'** - לשון מתיקות, ורבינו מגלה לך: **תתחיל ללמוד, ותראה שסוף־כל־סוף תזכה למתיקות - רק אם תהיה עקשן! וזה יטהר אותך!**

למה אדם לא מבין את הלימוד? כי המוח שלו סתום, המוח שלו נסתם מכל מיני עניינים, ובעיקר ממעשים לא טובים שעשה שעל־ידם הלב והמוח שלו נסתמו, **ורבינו מביא מפתח לדעת איך מורידים את החלודה הזאת! אמנם צריכים 'צמר פדלה' חזק עם 'אקונומיקה' חזקה כדי להוריד את כל החלודה - אבל זה אפשרי!** משל למפתח התחוב בתוך בדלת, ויש הרבה חלודה שלא נותנת לפתוח, מה עושים? ישנו חומר ששמים על החלודה - והיא יורדת... **כמה זמן זה יקח - כל אחד כפי עניינו... מי יודע כמה שכבות של חלודה יש אצל האדם?... אבל רבינו הבטיח לנו שיכולים להוריד את הכל על־ידי לימוד התורה - שאדם מכניס את עצמו בזה, ואף שהוא לא מבין כלל - הוא ממשיך!**

וזה חלק מהעניינים שאנחנו נוסעים לרבינו - כדי 'להטעין את המצבר' שלנו ללימוד התורה, שהנה במהלך השנה כל אחד זכה לחטוף כמה וכמה לימודים - לכל הפחות **'משהו'**! ובפרט אם זכינו ללמוד בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום - איזו זכות זו לראות איך שלמדנו ב**'בראשית'** עד **'נצבים וילך'**, ונשארו עוד שתי פרשיות מהתורה, וזוכים לסיים בשמחת תורה, ואם לא זכינו עד עכשיו - **מתחילים מהשבוע: נצבים וילך!** העיקר שאדם מחיה את עצמו - ב"ה יש לי את החומש!

וכן אם זכינו ללמוד **תנ"ך** - התחלנו את סדר הלימוד בר"ח ניסן, לפני כשנה וחצי, והנה אחר החגים - בתחילת חודש חשון - אנחנו עושים סיום על כל התנ"ך! **אומרים פרק תנ"ך בכל יום - איזה תענוג זה!** אמנם יש הרבה שלומדים 'פה ושם' מהתנ"ך, אבל שיהיה עם קביעות חזקה - **פרק אחד ביום**, שזה ענין של 'צמצום', שאדם יודע 'היום למדתי פרק אחד בתנ"ך!', ועתה אנחנו אוחזים כבר בספר **'דברי הימים'** - ובו מובאים כל השמות וכו', ואף שלכאורה זה נראה כאילו **'רק'** השמות, וכאילו זה לא כ"כ חשוב, **זה לא ככה בכלל! תורה בכתב - כ"ד ספרי תנ"ך, אלו 'כ"ד תכשיטי הכלה', ואדם שזוכה ללמוד את התנ"ך - וגם ספר 'דברי הימים', שאדם תוהה 'מה שייך אלי כל השמות והמשפחות של עם ישראל - והלוים והכהנים וכו'?'... אבל אם אדם מתבונן היטב בפסוקים - ישנם רזין עילאין בכל פסוק ובכל מילה! אבל - כאמור - בין אם מבינים ובין אם לא מבינים, אנחנו אומרים! ומפעם לפעם, כשמאיר לאדם איזה משהו בלימודו - הוא מחיה את עצמו, 'איזו מתיקות! איזו עֲרֵבוּת!'...**

נמצא א"כ, שאותה **'עֲרָבָה'** שבתחילה טעמה היא מאד מר, היא נהפכת ל**'עֲרֵבוּת'**...

שזהו דאיתא בפרשת בשלח (שמות טו, כג): **"וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם"**, ומה הקב"ה אמר למשה רבינו? אומר הפסוק: **"וַיּוֹרֵהוּ ה' עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם"** - המים נהפכו למתוקים. ומה היה אותו ה**'עץ'**? איתא במכילתא: **עֵץ עֲרָבָה**; ומה הרמז בזה? עפ"י האמור מובן מאד: לוקחים את ה'ערבה' - אלו השפתיים, שאין בהן שום טעם ושום ריח, וזה מר מאד, אבל הקב"ה ממתיק את המרירות דייקא עם דבר מר, ואדם צריך להיות חזק, ואפילו שעוברת עליו מרירות, והוא ב**'קטנות דקטנות'** - שזה כל העניין של **'קטנות דקטנות'**, שבתוך דבר מר - מוסיפים מרירות, ואז נעשה **'קטנות דקטנות'** - מר בתוך מר, אבל כל זה עם כוונה קדושה - 'לא אכפת לי! אני לא מבין, אדרבה זה מר לי, השפתיים שלי כאילו מודבקות אחת לשניה... לא מצליח לפתוח את השפתיים'... אבל מכריח את עצמו! במסירות נפש! והוא אומר את המילים! **ובפרט תנ"ך - חומש, משניות, להגיד את המילים!**

רבינו אומר בספר המידות (אות לימוד, חלק שני, סעיף יא): **'הַמּוֹצִיא דִּבְרֵי תוֹרָה בְּפִיו, נִצּוֹל מִדִּין סְקִילָה'**; כלומר, לימוד התורה בפה מלא - פוטר את האדם מדין סקילה. מה הקשר ביניהם? זה העניין האמור: יש בני אדם שהם מרגישים קושי כ"כ גדול להוציא את מילות התורה מהפה

- כאילו זורקים עליהם אבנים...

וזה יכול רמז למנהג ישראל, שבשבת קודם החתונה, בעת שהחתן עולה לתורה, זורקים עליו חתן סוכריות [אמנם לא זורקים עליו אבנים ממש... אבנים זה מוקצה, ולא מזיקים לחתן... אלא לוקחים סוכריות], מה העניין בזה? זהו כל הסוד האמור: **הנה זורקים עליו, וזה לא כ"כ נעים, זה דופק לו בראש... ומובא מצדיקים שאז החתן פוטר מעליו דין סקילה, דהנה ביום חופתו שיהיה במהלך השבוע - מוחלין לו על כל עוונותיו, ועתה הוא צריך כפרת עוונות, ובזה מכינים אותו לכפרת העוונות - שהוא מקבל סקילה... אבל תתבונן: מה זורקים עליך? סוכריות! זה מתוק! אמנם זה דופק לך בצוואר, בראש או בגב, אבל תסתכל היטב: פה יש סוכריה! זו מתיקות!** הילדים ממלאים את הכיסים - ואח"כ הם נהנים לאכול את זה... זה מתוק להם...

זהו הסוד של **'קטנות דקטנות'**, שעובר על האדם מרירות דמרירות, עד שקשה לו ממש לפתוח את הפה, אבל הוא מתגבר עם כל הכוחות - וזה ממש כמו סקילה! אותיות התורה הם הם האבנים! כי איתא בספר יצירה (פ"ד): **'אותיות הן אבנים'** [ומובא בדברי רביז"ל בליקו"מ ח"ב סי' ח' - 'שלוש אבנים בונות ששה בתים' וכו' בבחינת (דברים כז, ו) "אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבַּח ה' אֱלֹקֶיךָ"], והנה ממש קשה לך להוציא את אלו האותיות מהפה - ואתה מתגבר ומוציאן מן הפה, זו ממש סקילה! אתה ממש זורק אבנים על הגוף שלך אבנים, וזו כפרת עוונות...

הכלל, רבינו פותח לנו את **'שערי התורה'**, ולא משנה האם אתה **'כן'** מבין או **'לא'** מבין - **אתה אומר דברי תורה!** וזה יביא אותך סוף כל סוף לדביקות התורה! ה**'עֲרָבוֹת'** יתהפכו ל**'עֲרֵבוּת'** ומתיקות התורה, וכמו שאנחנו מתפללים כל בוקר בברכת התורה: "**וְהַעֲרֶב נָא ה' אֱלֹקֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ**" - אנחנו מבקשים שתהא עריבות בלימודנו, וזה כולל את שני העניינים האמורים: מבקשים **'וְהַעֲרֶב נָא'** - אם אני עדיין בבחינת **'עֲרָבוֹת'**, שאני עדיין לא מבין, אז שיהיה **'וְהַעֲרֶב נָא'** - שאהיה עקשן גדול ללמוד בדרך של 'עֲרָבָה'... ובאותו זמן אנחנו מתפללים ג"כ: **'וְהַעֲרֶב נָא'** - שיתהפך ל**'עריבות'** ומתיקות! שאל זה מגיעים סוף כל סוף...

ואכן לפעמים עוד לפני שאדם זוכה באמת להבין כל דבר שהוא לומד - הוא מרגיש **עריבות** בדבר הזה - שהוא עקשן! 'קראתי את הפרשה; קראתי כמה פרקים משניות, דף גמרא; סיימתי את לימודי הבי"ת של היום; אמנם לא הבנתי הרבה, אבל יש לי איזו עריבות ומתיקות - **אה!**'...

אחר שזוכים ללמוד את חוברת הבי"ת בכל שבוע, הרי בשנה זו הצטבר אצלנו כ**חמישים וחמש** חוברות, זו ערימה יפה... ועל־ידי־זה זוכה להגיע לרבינו עם 'משהו'! לא צריכים לסחוב את כל הערימה של החוברות לרבינו... אבל זה קיים! הנה זכינו ללמוד דף גמרא - בבלי, ירושלמי, תוספתא, פרק משניות ודף זוהר שהתחלנו בחדשים האחרונים, וכן פרק בתנ"ך, **זו כמות מאד מאד גדולה! ואת הדברים האלו צריכים אנו להעמיד על המשקל של המאזניים!**

כי כשמגיעים ימי ר"ה הקדושים, אז **'כל בני העולם עוברין לפניו ככבני מרון'** (ר"ה טז.), ועושים מאזניים של משקל, והס"מ מחפש מה לשים על הצד השני - להטות לכף חובה, ומה אנחנו עושים? **אנחנו מביאים כל אלו הקונטרסים והחוברות של הבי"ת ושאר הלימודים הקדושים - וזה שוקל משקל מכובד... לא כתוב שצריכים לשקול כמה 'הבנתי' בלימודי, אלא זכיתי לסיים את החוברת - והנה זה שוקל משקל מכובד... ואת זה שמים על המאזניים, ופתאום זה מכריע לטובה בעזרת ה'...**

זו המתנה שרבינו נותן לנו, ועל זה אנחנו נוסעים לרבינו!

אותו דבר לעניין של **תפילה**: רבינו מגלה לנו פה - בתורה מ"ד - **"אַתֶּם נִצָּבִים"** היינו לתפילה, כי **'אין עמידה אלא תפילה'**, וזהו הכח נגד המתנגדים של הקדושה - שהם **'נצבים'** ועומדים נגד הצדיקים, וצריכים להיזהר מאד שלא לבוא בד אמות שלהם ולא להתקרב אליהם כלל! **לעשות את הכל להתחמק! אל תיכנס בשום ויכוחים! ואם יש מישהו שאתה יודע שהוא רח"ל נתפס בזה - תיזהר ממנו! הוא מסוכן! אל תתקרב אליו! אל תיכנס לשום 'משא ומתן' אִתּוֹ! אל תיכנס אִתּוֹ לשום ויכוחים - זו סכנה!** אם אדם מתכוון בתמימות, והוא באמת רוצה להתקרב ולשמוע וכו' - בסדר, אבל אחד שהוא בא כדי לעשות מחלוקת - תישמר ממנו!

זה העניין של **'נִצָּבִים'** - שאדם **מתייצב** לתפילה, ידקדק מאד בתפילה! **הנה אנחנו עומדים עכשיו בשבוע האחרון של השנה, ועלינו להתעורר לתפילה בציבור - בוקר וערב, למסור נפש!** יש בני אדם שקשה להם ממש לקום בבוקר - איזה קושי לצאת מהמיטה... **מוסרים נפש!** צריכים ללכת להתפלל במנין! מוכרחים! **לא שואלים שאלות!** בין אם יש טעם - וזה **'עָרֵב'** לך, ובין אם אין טעם - וזה **'עֲרָבָה'**, זה מר לך, **לא משנה! אתה צריך לקחת את הגוף שלך, ולהגיע לביהכנ"ס להתפלל!** לשמוע קדיש וברכו, ולענות! אפילו שזה בדרך של מרירות - **'קטנות דקטנות'**...

הנה אתה מגיע לביהכנ"ס - שזה צריך להיות בבחינת **'גדלות דגדלות'**, שֶׁפֹּה אתה צריך ממש להרגיש **'גילוי שכינה'**, בבחינת "כִּי אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה" - **'שָׂפָה'** גימטריא **'שכינה'**, שאתה צריך להרגיש **'גילוי שכינה'**, אבל עדיין לא זכית... אתה מרגיש ממש קושי - רק לצאת מהמיטה זה כ"כ קשה... ועוד להגיע לביהכנ"ס...

ואשרי מי שזוכה לקפוץ למקוה קודם התפילה! רבינו הכריז (שיחות הר"ן, סי' קמא): **'דְּאַס עֶרְשְׁטֶי אִיז מִקְוֶה'** - 'הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא מִקְוֶה!'; אדם שזוכה לטבול במקוה - זה מטהר אותו, **הן בגשמיות והן ברוחניות!** רבי נתן פעם החיה את עצמו עם טבילת מקוה, ואמר שהמקוה מחדש את האדם לגמרי! יש בני אדם שזה כ"כ קשה להם - לטבול במקוה, וזה ג"כ ענין של **'קטנות דקטנות'**, ובקושי הולכים למקוה - מקווים לכל הפחות שלפני שבת קודש טובלים, ויש כאלו שרק בערב יו"כ טובלים... הוא נזכר שצריכים לטבול - כי זה כתוב בשו"ע... **מה איתך?! איך תזכה להיטהר?!...**

ה"מאור ושמש" הקדוש - התלמיד של הרבי ר' אלימלך זי"ע אומר בספרו בפרשת אמור: **זכינו ששני המאורות הגדולים - הבעש"ט הקדוש והרבי ר' אלימלך זי"ע - החזירו את התקנה של עזרא הסופר, להיות זהיר מאד בטבילת מקוה**; וזה אותו ענין הנ"ל של **'דיבור בדעה ודיבור בלא דעה'** - אני כן בדעה לטבול או שלא בדעה לטבול, **תיקח את הגוף שלך ותטבול אותו במקוה!**

ומה עשית בזה? ה"חסד לאברהם" מסביר, מהו כל הסוד של המקוה? כי ישנן קליפות רבות המסובבות את האדם, וכמו שהגמרא אומרת (ברכות ו.): **'אִלְמָלֵי נִתְּנָה רְשׁוּת לָעַיִן לִרְאוֹת אֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוֹלָה לַעֲמֹד מִפְּנֵי הַמַּזִּיקִין'**; אם אדם היה רואה כמה קליפות מסובבות אותו - היה לו פחד נורא, הוא היה נבהל לגמרי... וכמו שאיתא במדרש (דברים רבה ד, ד): **'אֵין בֵּית רַבָּע בַּחֲלָלוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁאֵין בּוֹ כַּמָּה אַלְפִים מַזִּיקִין'**; וכשאדם הולך ומסתובב - ובפרט כשאיננו טהור - זה הולך אִתּוֹ... **זה פחד נורא!** אמנם כלפי חוץ נראה שהאדם הולך לבדו, אבל באמת הוא הולך בליווי של אלפים ורבבות קליפות...

אדם שומע זאת ותוהה: **'מה התיקון? מה אוכל לעשות?'**... ובפרט אם היה לו איזה כישלון וירידה, יש אחד שיגיד 'בסדר', והוא מתקלח וחושב שהוא נקי... **אבל הקליפות האלו מסובבות אותך, רח"ל, ומה אתה עושה?!** מה אתה עושה? **תקפוץ למקוה!** ומה יהיה? מסביר ה"חסד לאברהם": **קליפות לא יכולות להיכנס למים, זה מחסל אותן לגמרי...** אלו 'רוחות', ו'רוח' לא מסתדר עם 'מים', אז הן בורחות לגמרי... **והנה יצאת מהמים - אתה אדם חדש!** ואכן מעכשיו תשמור על עצמך היטב... וכשאדם מרגיל את עצמו לטבול בכל יום - זה אצלו דבר קבוע - אזי מיד כשמתחיל היום, הוא מגרש את כל הקליפות מעליו - **'בַּיי... אני לא מכיר אותך'...**

ידוע על **הרה"ק ר' מרדכי מנדבורנה זי"ע**, שהוא היה בעל רוח-הקודש גלוי, כשאדם הגיע לפניו - הוא כבר ראה עליו את הכל, אבל הוא בפירוש שכל זה עד שהאדם לא טבל במקוה, שאז הוא יכול לראות את הכל על האדם, **אבל אחר שהוא טבל במקוה - כבר לא מכיר אותו...** וזה העניין האמור, כי כשאדם הולך למקוה - 'פנים חדשות באו לכאן'... ואשרי מי שהוא לא מטעה את עצמו, ומוסר נפשו לקפוץ למקוה בכל יום!

ב"ה בימים אלה עובדים מאד חזק להכין את המקוה שלנו בבניין **'קלויז מוהרא"ש'** באומן, וכך יש לנו מקום קדוש וטהור שכל מי שירצה לטבול - יוכל ללכת למקוה, **העיקר שלא יסתובב על הרחובות! זה העיקר!**

מוהרא"ש היה אומר, שאכן יש הרוצים לרוץ למקוה קודם תקיעת שופר, ובאמת זה דבר גדול, אבל בין הוא כך הוא צריך להסתובב שם ברחובות אומן וכו' ושלא יצא שכרו בהפסדו... אבל הנה יש לנו בעזרת ה' בתוך הבנין מקוה - ויכולין תיכף ומיד ללכת לטבול.

ותזכרו היטב את דברי הצדיקים, שכל הכוונות של המקוה: 'טְבֹל וְצֵא'! אין אריכות

במקוה, אין שום סיפורים ודיבורים, אין! ובפרט בר"ה - ממילא ביקש אותנו רבינו שלא לדבר כלל, ק"ו בתוך המקוה - אין שום סיפורי דברים! לא אצלנו! אני רוצה בעזרת ה' שבמקוה שלנו יהיה שקט! שלא ישמעו שום רעש במקוה מלבד הרעש של הטבילה והמקלחות! וצריכים לשמור שיהיה זריזות במקוה - טובלים ויוצאים: 'טְבֹל וְצֵא'!

[והעניין של **'טְבֹל וְצֵא'** הוא סוד גדול מאד, כי העניין של טבילה הוא "לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹקִים" (תהלים נא, יב) - "**לֵ**ב **טָ**הוֹר **בְּ**רָא" ר"ת **'טְבֹל'**, ו**'צֵא'** הוא יחוד עליון, כי **צ"א** הוא היחוד של שם **הוי"ה** ושם **אדנו"ת**].

ועל זה צריכים להקפיד מאד - שלא מדברים בתוך המקוה, ולא לספר שום סיפורים - 'אבל תגיד לי, מה היה ברחוב ההוא וההוא?'... **הרי אתה לא צריך להגיע לשם...** 'אבל תגיד, מה היה בפושקינא? מה קורה שם?'... **אל תספר סיפורים - תטבול כמה שאתה צריך לטבול - ותצא!** וגם בזה צריכים להזדרז - טובלים בזריזות כמה טבילות, והנה אתה אדם חדש! והדבר הזה נוגע בוודאי לר"ה, וכן לכל ימות השנה.

ואם אנחנו כבר עוסקים בעניין הבנין הקדוש **'קלויז מוהרא"ש'**, אזכיר כאן דבר חשוב מאד [ובלי נדר נזכיר את זה עוד]: **המקום הקדוש שלנו שהקב"ה נתן לנו בחסד ומתנת חינם: 'קלויז מוהרא"ש', המקום של רבינו, המקום של מוהרא"ש הקדוש, יהיה בעזרת ה' מקום נקי! ואדם שיודע בנפשו - או יש לו חשש - שהוא לא יכול לעמוד בתקנות האלו, שלא יכנס אצלנו! ולא מדברים מעישון בפועל ממש או שתיה חריפה, אלא אפילו 'ריח' של אלכוהול וסיגריות - שלא יהיה בכל האזור! ומי שלא יכול לעמוד בזה - יקח איזה מלון שהוא רוצה, ושם יהיה!**

וזאת אני אומר בפירוש: **לקידוש אנחנו נשתמש כפי כל הפוסקים - לכל הדעות - במיץ ענבים! זה מותר לכל הדעות! ואל תספר סיפורים 'יש לי חומרא לעשות על יין', יש לך חומרא? תעשה את זה איפה שאתה רוצה - לא אצלנו! לא ב'קלויז מוהרא"ש'! ואם אתה אכן עושה את זה במקום אחר - אל תבוא אח"כ אצלנו עם הריח של האלכוהול אחר ששתית כמה כוסות או כמה בקבוקים... זה יהיה מקום נקי! זהו זה! בלי שום אלכוהול - לא בירה, לא עראק, ואפילו לא יין! יהיה מיץ ענבים בשופי - וזהו! זה המקום של רבינו, וזה מקום נקי!**

וממילא אותו דבר על סיגריות - **בשום פנים ואופן! אם נרגיש איזה ריח של עישון, יעשו בדיקה מהיכן זה מגיע, ימצאו את אותו אדם - ושוללים ממנו את הזכות להיות בבנין שלנו! לא משנה אם שילם על המיטות חמישים אלף, מאה אלף, הוא לא אצלנו! זה תנאי כפול - תנאי בני גד ובני ראובן - כדי להיות אצלנו!**

ובכלל, רוב הפוסקים אומרים שביו"ט אסור לעשן, ואם בכל זאת אדם מרגיש שהוא לא יכול להחזיק מעמד - **לא אצלנו! ואם יבוא עם ריח של סיגריות, יגידו לו 'לך מאיפה שבאת'... המקום הזה יהיה מקום קדוש! מה שמוהרא"ש צעק וחרש בכל השנים - זכינו בזכויות חינם לזה, ונשמור שיהיה מקום קדוש וטהור בעזרת ה' מכל הדברים האלו!**

נשוב לדברי רבינו בתורה מ"ד הנ"ל: אנחנו מקבלים מרבינו את ההתחזקות להתעורר למעלת התפילה, שזהו "**אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם**" - לתפילה! ואומר רבינו על המשך הפסוק: "**לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם**" - זו ארץ ישראל; ודיברנו מזה בשבוע שעבר - ונזכיר זאת עוד הפעם: הרי רבינו ביקש אותנו לבוא אליו על ר"ה, ולכאורה זו יציאה מארץ ישראל, ועוד צריך לעבור דרך קפריסין, מולדובה, רומניה, **אבל תתבונן: לאן אתה נוסע? אתה נוסע לארץ ישראל!** שזהו "**אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם**" - רבינו מעמיד **ומציב** אותנו '**לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם**', והוא רוצה באמת להביא אותנו ל'**גדלות דגדלות**' - להביא אותנו לזה!

ושוב נאמר, שהעניין של '**קטנות דקטנות' זה סובב על כל ענייני האדם, לפני שהוא צריך לעלות באיזו עלייה גדולה, הוא מוכרח מקודם להיות בבחינה זו של 'קטנות דקטנות', אבל העיקר שיחזיק מעמד! שלא יגיד 'אני שלימזל... לא שווה כלום'... שיבין שהכל מן השמים כדי להביא אותו למדרגה גדולה!** שזוהי הנסיעה לציון רביז"ל, שהוא בחינת ארץ ישראל, וכמ"ש (תהלים לז, כט) "**צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אָרֶץ**", וזה לא סתם 'ארץ ישראל' אלא '**מדרגה גבוהה**' שבארץ ישראל!

וכמו שאמר ר' אברהם ב"ר נחמן, שציון המצוינת של רבינו זה קדש קדשים - '**אבן שתיה**', שזה מה שרבינו אומר בליקו"מ ח"א סי' ס"א בסופו, שכשנוסעים לצדיקים, בפרט לר"ה, יש את נקודת ה'אבן שתיה', מהי 'אבן שתיה'? אומרים חכמינו הק': 'משם הושתת העולם' - משם העולם נברא, כי הרי הבריאה התחילה כביכול מאיזו נקודה מסוימת, ומשם התפשט לכל העולם, וזו ה'אבן שתיה', ובזמן שביהמ"ק היה קיים, היה מקום בתוך קדש הקדשים שהיה נקרא 'אבן שתיה' [בבית שני, ובבית ראשון היה הארון והלוחות], וזהו כל הסוד של רבינו - כפי שגילו לנו הצדיקים, וכמו שאמר ר' אברהם ב"ר נחמן בפירוש, שזה הציון של רבינו!

כמובן, אלו דברים עדינים מאד, ומה אנחנו מבינים בזה - איך יכול להיות דבר כזה וכו', אבל כך הוא! הציון של רבינו היה מוכן משמת ימי בראשית, וכל התיקונים האלו שנוסעים לרבינו על ר"ה - שאמר רבינו: 'זו מתנה שהקב"ה נתן לי, שאני יודע מה זה ראש השנה' - זה כל התיקון של אדם הראשון, שהיה את כל הסיפור עם עץ הדעת וכו', זה העניין של רבינו! **ומי שזוכה להגיע לרבינו - יש לו חלק בגאולה העתידה, וזהו התיקון של נפשו!**

אך לפעמים, זה ג"כ עובר עם '**קטנות דקטנות**' - הן בכלליות והן בפרטיות, שהנה אדם זוכה להגיע לאומן, אבל הוא טוען 'אני לא מרגיש כלום'... הוא אמר תיקון הכללי והתפלל וכו', ולא מרגיש מאומה... **מוהרא"ש תמיד הסביר בזה, שזה כמו 'הרדמה' לפני ניתוח, שלא מרגישים כלום, אבל אח"כ האדם הוא אדם חדש, אותו דבר אצל רבינו - שהוא מנתח מומחה על המוח והלב - הכל! ובעת הניתוח - יש הרדמה... וככל שהניתוח חמור יותר - כן ההרדמה יותר חזקה...** ולכן יכול להיות שאדם נמצא באומן, ועדיין לא מרגיש כלום, אל ישים

לב לזה, תחזור הביתה, והנה קיבלת חיים חדשים!

הכלל שאדם יזכור היטב, שמוכרחים להיות ככה בחיים, לפני שזוכים לדברים יפים - אדם צריך להיות מוכן לרדת, ורבינו הוא זה שנותן לנו תחת הגב את הכרית כדי שלא יישברו העצמות ח"ו בעת הירידה והנפילה, אלא שאדם יתחזק וידע שיש בזה כוונה, וצריכים לעבור את זה, זו 'ירידה לצורך עלייה'!

וכן דיברנו מענין של 'תפילה' - התפילות הקבועות, לא להפסיד! וכן 'טבילת מקוה' - אה! **אשרי אדם שזוכה לקפוץ למקוה!** ר' נתן אמר בפירוש גבי המובא בספר נחמיה, שהיו האנשים בחלישות הדעת גדולה מחמת מעשיהם, כי עד שנחמיה ועזרא הסופר הגיעו - היו נשואים רח"ל לנשים נוכריות, והיה שם קלקול גדול רח"ל, והוא התחיל להפריש אותם מזה, והיו בחלישות הדעת גדולה מאד, ושאלו (עזרא י, ב) **"וְעַתָּה יֵשׁ מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל זֹאת"** - יש תקוה פה?!... אומר ר' נתן שבזה מרומז כל הענין של טבילת מקוה - **'יֵשׁ מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל'**! אם אדם חזק בטבילת מקוה, יהיה לו אפשרות לתקן את הכל! **"מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה"** (ירמיהו יד, ח)! רבינו מביא בספר המידות כ"כ הרבה סעיפים המדברים ממעלת טבילת מקוה, אומר רבינו (אות המדרת דין, סע' כב): **'עַל-יְדֵי טְבִילַת מִקְוֶה נִתְבַּטֵּל הַצָּרוֹת וִישׁוּעָה בָּאָה'**; אדם צריך המתקת הדינים, הוא קופץ למקוה - והנה ממתיקים את הדינים והישועה באה!

וכשאדם זוכה לקחת את הגוף שלו ולטבול אותו במקוה, הרי הדבר הראשון שזכה לעשות - שהפריד את כל הקליפות מעצמו; אלו דברים עדינים שאדם לא משים לב עליהם - אבל הם קיימים, וכלשון הגמ' הנ"ל במסכת ברכות, שאם העין היתה רואה כמה מזיקין מסובבים את האדם - הוא היה נבהל ולגמרי ובורח... ממה בורח? בורח מעצמו... הוא לא יכול לסבול את זה... והנה אדם לא יודע מה לעשות עם עצמו, הוא לא יודע למה קשה כ"כ לצאת מהמיטה, להתלבש, להגיע לביהכנ"ס, הוא לא יודע מאיפה זה נובע... אבל אלו הם, לצערנו, הקליפות שמסובבות אותו, וזכי הראות ומי שהוא 'בעל נפש' - מרגיש זאת!

שזה בעצם פשט ענין נטילת ידיים בבוקר - 'נעגל וואסער', שבזוהר הקדוש מאד מחמיר בזה - שלא ללכת ד' אמות בלי נט"י זו, ומובא מצדיקים אפילו לא להוריד את הרגליים מהמיטה בלי נט"י שחרית, שלא יתקיים אצלו הכתוב (תהלים לו, ה) **"יִתְיַצֵּב עַל דֶּרֶךְ לֹא טוֹב"** - שזה סובב על אדם המציג רגליו על הארץ קודם נט"י שחרית, **לא מורידים את הרגליים!** תכין את מי הנטילה על יד המיטה קודם השינה, ובבוקר לא תצטרך אפי' לרדת, אלא רק תטה עצמך מעט ותיטול ידיים, ורק אז תרד מהמיטה, ויתקיים אצלך **"אַתֶּם נְצָבִים"** - נצבים בקדושה, ולא יתקיים **"יִתְיַצֵּב עַל דֶּרֶךְ לֹא טוֹב"**... ואדם שיש לו קצת זַכּוּת הַנֶּפֶשׁ - הוא מרגיש זאת...

לעניין האצבעות, מובא בפירוש שהרוחות שורות ביחוד בלילה על האצבעות, וכדאיתא בגמרא (שבת

קט.) שיש קליפה הנקראת "בת מלך" - **'ומקפדת עד שירחוץ ידיו שלוש פעמים'**; וזה בפרטיות על הידיים, ואותו דבר בכלליות הגוף, ועל־כן יש ענין של טבילת כל הגוף, שאדם קופץ למקוה ובזה מוריד את הקליפות - **אה! מרגיש משוחרר... הוא לא יודע למה - אבל הוא מרגיש פתאום משוחרר...** יש בני אדם שצריכים ג'קוזי וכדו' כדי לחלץ את העצמות - 'חילוץ עצמות'... **אבל זה המקוה - רק הטבילה לבד משחררת את האדם... טבלת? איזו חיות!** פעם ר' נתן יצא מהמקוה, והוא כ"כ החיה את עצמו - גם בגשמיות - **'אה!'**... ואשרי מי שלא מטעה את עצמו!

ועתה הוא השבוע האחרון של השנה, ואלו דברים שאנחנו צריכים לתקן בימים אלו, אולי פספסנו הרבה מקוואות במשך השנה, ועתה מתקנים זאת! מחר זה יום חמישי האחרון של השנה - ומתחילים ללכת למקוה! שבוע שלם - **בכל יום לטבול במקוה!**

וכן, עלינו ללכת לביהכנ"ס ולהתפלל במנין, **במסירות נפש!** תבוא בזמן שיש מנין - ותתפלל! יש אצלנו מניינים עד חצות, **שחרית צריך להתפלל עד חצות!** אמנם לא קמת ותיקין, אבל אח"כ - שבע, שמונה, תשע, בזמן שאתה יכול, אבל לכל הפחות עד חצות! ועם כל זאת - קריאת שמע תגיד בזמן, והכי מאוחר - **עד השעה תשע!** אפילו אתה עדיין לא יוצא מהמיטה - תיטול ידיים ליד המיטה ותקרא ק"ש; **קריאת שמע מוכרח להיות לפני השעה תשע!** זו מצות עשה מדאורייתא! אכילת מצה לא היית מפסיד בליל פסח, לאכול בסוכה בליל סוכות - לא היית מפספס, והנה בכל יום יש מצות ק"ש מדאורייתא, וזה צריך להיות בבוקר לפני השעה תשע! ואח"כ תראה לבוא לביהכנ"ס להתפלל, באיזה מנין שטוב לך, העיקר תבוא לביהכנ"ס, תשמע קדיש וקדושה וברכו! מובא במדרש, שכשאדם זוכה להיכנס לביהכנ"ס - הוא יוצא מלא מצוות! הנה הוא שמע קדיש, ברכו, קדושה, הוא יוצא מלא במצוות!

וגם בזה שייך הענין של **'כן שדעה או לא בדעה'** - אתה 'כן' מרגיש טעם, 'לא' מרגיש, **הנשמה שלך מרגישה היטב! היא יודעת טוב!** ואם לא נזהרת בזה בכל השנה - **לכל הפחות בשבוע האחרון של השנה, בואו נתקן את הכל!**

אותו דבר לעניין של התבודדות - **כמה דיבורים של התבודדות בכל יום! בכל יום קצת!** רבינו פתח לנו את שערי התפילה, לקיים **'שָׂפָה בְּרוּרָה'**, שזהו **"נְצָבִים"** - תפילה! ו**'אַתֶּם'** אותיות **'אֱמֶת'**, כי רבינו גילה לנו את האמת של התפילה, וכמו שמבואר בליקו"מ ח"א סימנים ט' וקי"ב, שם אומר רבינו שיש ענין של **'דיבור אמת'**, מהו **'דיבור אמת'**? מסביר רבינו - ודווקא זה מונח במזמור שאומרים בכל חודש אלול: **"לְדָוִד ה' אוֹרִי וְיִשְׁעִי"**, אומר רבינו: **'אורי'** זה **אור האמת**, שהוא הקב"ה, וחכמינו הקדושים אומרים במדרש (ויקר"ר כא, ג): **'אורי'** - בראש השנה, **'וְיִשְׁעִי'** - ביום כיפורים; שזה האור של השכינה, האור של האמת!

ומהו ה**'אור של האמת'**? אדם יגיד 'אני מרגיש עכשיו דביקות... אני 'עף' בשמים'...

לא ולא! מהו **'אור האמת'** ומה פירוש **'דיבור אמת'**? מוהרא"ש היה מסביר את זה תמיד: ה'אמת' זה בדיוק מה שאתה מרגיש עכשיו! אתה מרגיש ב'קטנות דקטנות'? - **תצעק: ה' הוֹשִׁיעָה! רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּצִּיל אוֹתִי מִן הַמָּקוֹם שֶׁאֲנִי נִמְצָא בּוֹ! הַבְּעָיוֹת, הַקְּשָׁיִים שֶׁיֵּשׁ לִי, ה' הוֹשִׁיעָה! רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם תַּצִּיל אוֹתִי!** זה נקרא **'דיבור אמת'**! זה נקרא ש'עפת בשמים'... אתה הפכת את ה**'קטנות דקטנות'** ל**'גדלות דגדלות'**... 'על המקום'! אדם יחשוב ש'אמת' הכוונה שאדם יבקש 'רבש"ע, אני רוצה להיות 'מקובל'... לעשות כוונות יחודים'... **את מי אתה מטעה?... אתה לא מתחיל אפילו להבין 'עברי'... אתה בקושי אומר את המילים... 'אני רוצה לעוף בשמים'... 'לֹא! רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי נִמְצָא כָּאן, וְתַצִּיל אוֹתִי! רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי צָרִיךְ יְשׁוּעָה! מִתְגַּבְּרִים עָלַי כָּל כָּךְ הַרְבֵּה עִנְיָנִים שְׁלִילִיִּים, וַאֲנִי מַמָּשׁ לֹא יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת - ה' הוֹשִׁיעָה!'**...

ובדברי רבינו שם, באמצע תורה קי"ב, אומר רבינו: **'וְהַמַּשְׂכִּיל הַמְּבִין יֵשׁ לוֹ לְהִתְפַּלֵּל כָּל יָמָיו, שֶׁיִּזְכֶּה פַּעַם אֶחָד כָּל יְמֵי חַיָּיו, לְדַבֵּר דִּבּוּר אֶחָד שֶׁל אֱמֶת לְפָנֵי ה' כָּרָאוּי'**; ותמיד היה קשה לי קצת העניין הזה, מהי ההבנה בזה? מדוע המשכיל המבין עליו להתפלל כל ימיו שיזכה רק "פעם אחת" לזה? אם אדם כבר מתפלל לפני הקב"ה על זה, מדוע שיתפלל בצמצום כזה? אם אתה כבר מבקש - תתפלל שתזכה **תמיד** לדבר דיבורי אמת...

אבל אחר שחשבתי בזה, הבנתי שצריכים לשים שם 'פְּסִיק' שמשנה מעט את ההבנה הפשוטה: **'וְהַמַּשְׂכִּיל הַמְּבִין יֵשׁ לוֹ לְהִתְפַּלֵּל כָּל יָמָיו'** - אתה תתפלל במשך כל ימי חייך, בכל יום תהיה לך התבודדות! תדבר להקב"ה ותבקש מהקב"ה הכל! ואם אתה זוכה לקיים את זה, אזי זה יזכה אותך **'שֶׁיִּזְכֶּה פַּעַם אֶחָד כָּל יְמֵי חַיָּיו, לְדַבֵּר דִּבּוּר אֶחָד שֶׁל אֱמֶת לִפְנֵי ה' כָּרָאוּי'**; כלומר, לא שאתה מתפלל שתזכה פעם אחת בחייך לדבר דיבור אמת, אלא אתה מתפלל תמיד - **'וְהַמַּשְׂכִּיל הַמְּבִין יֵשׁ לוֹ לְהִתְפַּלֵּל כָּל יָמָיו'** - ופה שמים 'פְּסִיק', וזה יביא אותך **'שֶׁיִּזְכֶּה פַּעַם אֶחָד כָּל יְמֵי חַיָּיו, לְדַבֵּר דִּבּוּר אֶחָד שֶׁל אֱמֶת לִפְנֵי ה' כָּרָאוּי'** - כלומר, שתזכה לזה לכל הפחות פעם אחת, והלוואי שתזכה עוד הרבה פעמים...

זהו הענין של **"אַתֶּם נִצָּבִים" - 'אַתֶּם'** אותיות **'אֱמֶת'**, ולזה רבינו מביא אותנו, רבינו **מציב** אותנו ומקים אותנו מהנפילה שלנו! הוא נותן לנו כח לעמוד נגד ה**'נִצִּים'** ו**'נִצָּבִים'** של הסטרא־אחרא - של המתנגדים, שמהם צריכים להיזהר מאד מאד!

הגמרא אומרת שיש ענין של 'בעלי ראתן', שזה סוג של מחלה מדבקת רח"ל, וצריכים להיזהר שלא להתקרב לכל האזור שלו, ואותו דבר אלו המתנגדים - **אתה מכיר אדם כזה? אל תיכנס אִתּוֹ ב'משא ומתן' ודברים שונים! תתרחק! אתה יודע שככה הוא אותו בן אדם - לך לצד השני של הרחוב! אל תסתכל עליו!** - 'לא, אולי אני אקרב אותו'... **לא לקרב אנשים כאלה, אתה לא צריך את זה...**

זה הענין של 'כח התפילה' - **"נִצָּבִים"** ועומדים לתפילה, ונזהרים מדתן ואבירם - בעלי מחלוקת על צדיקים, שהם חוזרים

ובאים בכל דור, רבינו אומר בספר המידות (אות מריבה, סעיף צד): **'בְּכָל בַּעֲלֵי מַחֲלֹקֶת נִתְגַּלְגְּלִים שָׁם נִיצוֹצִין מִנְּשָׁמַת דָּתָן וַאֲבִירָם'**; נמצא א"כ, שהעניין של **'נְצִים'** ו**'נְצָבִים'** זה מצוי מאד... וצריכים להישמר מזה מאד! איך? ע"י תפילה! שזה העניין של **'נְצָבִים'** בקדושה - אומר רבינו - כי **'אין עמידה אלא תפילה'**, ור' נתן מסביר בזה, כי עיקר **מעמד** האדם בזה העולם - שהוא יכול להחזיק מעמד בחיים - רק ע"י **תפילה**!

אדם שהוא חזק בתפילה - שום דבר בעולם לא יכול לזרוק אותו ולרחק אותו! כי כל מה שעובר עליו - אפילו שהוא מרגיש מונח מאד מאד בשאול תחתית ומתחתיו, אבל שם הוא צועק להקב"ה "ה' הוֹשִׁיעָה"! הוא צועק להקב"ה! הוא יודע 'אין לי שום עצה אחרת! מתגבר עלי היצר הרע ממש, ויש לי על מיני תאוות, אני לא יודע כבר מה לעשות עם עצמי - רק תפילה!'...

יש כאלו שמתגבר עליהם מאד היצר הרע, והם לא יודעים כבר מה לעשות - אם זה ילדים, אם זה בחורים, אם זה אברכים - היצר הרע מתגבר מאד והוא לא יודע איך להתמודד אִתּוֹ... מה עושים? מה באמת עושים? על זה יש את שתי העצות האמורות: **כח התורה** - עוד פרק משניות, עוד דף גמרא, זה מוריד את החלודה! מוריד את התאוות! 'אבל איך? מה קשור? בוער בי היצר הרע'... **זה ה'צמר פלדה' נגדו! זה התיקון!**

וביותר - **ענין של תפילה**, להתבודד ולהגיד זאת להקב"ה, לדבר 'דיבור אמת' לפניו יתברך, ואדם צריך להיות עקשן, בכל יום לומר להקב"ה: **'רבש"ע מתגבר עלי יצרי, אני לא יודע מה לעשות אִתּוֹ, ממש אין לי עצה... מה אני עושה עם יצר הרע כזה?'...** הוא חושב: 'אין עוד אדם בעולם שיש לו בעירת היצר הרע כמו שיש לי'... כל אחד חושב ככה... **ואכן יש בזה איזו אמת, למה? כי גם את הנשמה שלך אין לאף אחד בעולם... כי "זֶה לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹקִים", ואם יש לך כזה יצר הרע שאתה מרגיש שאין עוד דבר כזה בעולם - כמו שיש לך, אמנם זה יכול להיות באמת, אבל באותו זמן שתזכור היטב שזה ככה בגלל שיש לך נשמה כזאת גדולה וגבוהה שאין לאף אחד בעולם, ומוכרח להיות 'מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה' - "זֶה לְעֻמַּת זֶה" - ההתגברות של היצר הרע!**

נמצא אפוא, שבמקום שאדם יקבל חלישות הדעת ויחשוב 'אני בעל תאוה... ואני כ"כ ירוד ופחות... ואני ב'קנטות דקטנות'...', ומתקיים אצלו "**וַאֲצִיעָה** שְׁאוֹל הִנָּךְ" - עושה לעצמו **הצעת** המיטה בשאול... - הוא מהפך את כל זה מההפך אל ההפך - **'ככה? יש לי כזה יצר הרע? זהו סימן מובהק שיש לי כזאת נשמה גבוהה שבאמת עדיין לא היתה! ואם אני לא אהיה בטלן, ואקח את ה'קטנות דקטנות', ואני אתגבר להתפלל ולבקש את הקב"ה, אז אראה שאגיע לדברים שלא 'חלמתי' עליהם בכלל!'...**

אבל לזה צריכים התחזקות, ובשביל זה צריכים את רבינו, שהוא מחזק אותנו ומלמד אותנו ש'ירידה' זו היא 'לצורך עליה', ומן ה'קטנות' מגיעים ל'גדלות', וזה מוכרח להיות ככה, אי אפשר בלי זה!

והוא כלל גדול לכל מיני עניינים שבקדושה - מי שלומד בספרים הקדושים

בכל ענייני הכוונות וכו', ובפרט בחג הפסח - כל העניין של ה'סדר', שמאירים אז אורות עליונים מאד, אבל הכל מוכרח להיות שמתחילים עם 'קטנות דקטנות', ועל־כן מתחילים את האכילה עם 'כרפס', מרמז על ה'קטנות דקטנות', שלוקחים איזו חתיכת יקר - פטרוזיליה או תפו"א - פחות מכזית, שזה ממש 'קטנות דקטנות', ובזה מתחילים את ה'סדר' - מברכים 'בורא פרי האדמה' ואוכלים את זה בשמחה [ויש כאלה שאוכלים את זה בהסיבה], עד שמגיעים לד' כוסות ומצה - שזה כבר 'גדלות דגדלות', שאז זוכים כבר ל'גילוי שכינה'...

ובעת ה'קטנות דקטנות', איך אדם מחזק את עצמו? מה נותן לו את הכח? היצר הרע כ"כ חזק... הכלל הוא: **'אֵין עֵמִידָה אֶלָּא לְשׁוֹן תְּפִלָּה'** - המעמד של האדם זה ע"י תפילה! בכל מקום הוא מחפש את ה'**דיבור אמת**'! הוא אומר להקב"ה **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הָיְתָה לִי יְרִידָה וּנְבִילָה, אֲבָל אֲנִי מַאֲמִין שֶׁהַכֹּל מִמְּךָ!'...**

ולכל זה מתעוררים עתה, בשבוע האחרון של השנה, עכשיו זה **אור ליום חמישי**, בואו נתקן ביום הזה את כל ה'**ימי חמישי**' של השנה, שיהיו לנו **שיעורי תורה** כפי כוחנו, נטבול במקוה, נדקדק בתפילה בציבור, ונאמר כמה מילים של התבודדות...

הנה אנחנו עכשיו צריכים להגיע לרבינו, והנה לכל אחד יש את הטיסה שלו - ההוא ביטלו לו את הטיסה, והוצרך לחדש אותה... מי יודע לאן מן השמים מסובבים שעליו להגיע?... צריך לעבור דרך כל מיני מקומות - "יין קפריסין"... מה עושים? **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, "גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי"!** ובמילים אלו - **'אַתָּה עִמָּדִי'** טמון כל הסוד: אומר רבינו: במילה **'אַתָּה'** מרומזים אותיות הא"ב - **א'** עד **ת'**, ונשארה האות **ה'** - שזה השכינה הקדושה, רמז **לה'** מוצאות הפה [כי בכח הדיבור ישנם **ה' מוצאות הפה** - חֵךְ, גרון, לשון, שפתיים, שיניים], וכך זוכים שמתקיים "גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע" למה? "כִּי **'אַתָּה'** עִמָּדִי" - יש לי את אותיות הא"ב, יש לי את הכח של הפה!

ומה זה יביא? אומר רבינו: "אַתֶּם נִצָּבִים וגו' **לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם**" - זה יביא אותך **'לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם'** - לארץ ישראל! 'אבל איך?... הרי אני כאן בארץ ישראל'... **לא! אנחנו נוסעים לרבינו - זו נקודת המרכז, זו נקודת 'אבן שתיה'!**

אלו דברים שקשה להסביר אותם, זה בלתי אפשר! על דברים אלה נאמר **'ליבי לפומי לא גליא'**; ועל זה כתיב (משלי לא, כג) **"נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ"**, וכמובא בדברי רבינו בתחילת 'שיחות הר"ן', שיש דברים שלא יכולים להסביר אחד לשני, אלא רק **'כָּל חַד לְפוּם מַה דְּמִשַּׁעֵר בְּלִבֵּהּ'** (זוהר ח"א קג:); כי לא יכולים להסביר את זה... ובפרט אדם שהוא לא מבין בזה - איך תסביר לו?... הוא טוען 'למה אתה יוצא מארץ ישראל' וכו', אבל לא צריכים להיכנס לוויכוחים! אדם שהוא יודע קצת מה העניין הזה, ובפרט אם הוא היה כבר פעם אצל רבינו - ק"ו אם זכה להיות בימי ר"ה - הוא יודע מה זה... הוא יודע טוב מה רבינו עושה איתנו...

וכמה עלינו להודות להקב"ה על זה! לבוא לרבינו, ולהודות להקב"ה ולרבינו על כל החסדים הנפלאים והנוראים שהיו לנו כל השנה!

זהו הסוד של **"אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם"**, ומה העניין של **'הַיּוֹם'**? הוא הלימוד של רבינו - **התחדשות**, 'היום'! אל תסתכל על אתמול, ולא על מחר, 'לא יודע כלום - היום!'... רבינו מדביק אותנו לקדושת היום - **תמיד!** שנזכה לקיים (תהלים צה, ז) **"הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ"**, שזה כל הגילוי של משיח, וכדאיתא בגמרא (סנהדרין צח.) שאליהו הנביא אמר לר' יהושע בן לוי: 'אני מגיע היום', והנה לא הגיע... תמה ריב"ל: 'הרי אמרת לי "היום"'... ענה לו אליהו הנביא: **"הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ"**; היוצא מזה: **אם אדם יקח את 'היום הזה', ולא יסתכל - לא על אתמול ולא על מחר - זהו האור של משיח! יש לו גאולה! הוא נגאל מכל הצרות שלו... הוא חזק בהלימוד של 'היום!'... לא יודע מה היה אתמול, לא יודע מה יהיה מחר, 'היום!'...**

ולכל זה רבינו מביא אותנו: **"אַתֶּם"** - 'אמת', **"נִצָּבִים"** - תפילה, **"הַיּוֹם"** - התחדשות; איפה כל זה? **"לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם"** - בארץ ישראל! נוסעים לרבינו - נוסעים לארץ ישראל! נוסעים אל הקדושה הכי עליונה - **'גדלות דגדלות'**! ואיך אנחנו מגיעים לשם - **לא נתפעל! רק להחזיק מעמד!** מגיעים לרומניה, לקפריסין, לפולניה, לכל מיני מקומות... **אתה מגיע לאיזו מדינה? תעשה שם משהו בקדושה!** הנה צריכים להתפלל - אם זה מנחה, שחרית או מעריב, תתפלל שם בכוונה! אתה אוכל משהו - תזכור לעשות ברכה בכוונה!

אתה נמצא עכשיו בקפריסין או במולדובה או ברומניה - איפה שאתה נמצא, כל מיני מקומות ועיירות שונות... תעשה שם משהו בקדושה! תדבר כמה דיבורים - **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִנֵּה אֲנִי פֹּה, וַאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לָמָּה הַגַּעְתִּי לְכָאן... מִסְתָּמָא נֶאֱבְדוּ לִי פֹּה דְּבָרִים, מִסְתָּמָא יֵשׁ פֹּה כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁשַּׁיָּכִים לַנְּשָׁמָה שֶׁלִּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם תְּזַכֶּה אוֹתִי שֶׁאֶמְצָא אֶת כָּל הָאֲבֵדוֹת שֶׁלִּי!'** כי הצדיק מחזיר את כל האבדות (ליקו"מ ח"א סי' קפח), וזה גם בנסיעה אל הצדיק - ואיך? ע"י כמה דיבורים להקב"ה! אתה יושב בצד, בפינה שלך - **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּעֲזֹר לִי!'...** הנה אתה צמא, רוצה לשתות מים או סודה, תעשה ברכה בכוונה - **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁזֶּה יִהְיֶה תִּקּוּן!'...**

צדיקים אמרו על הפסוק (תהלים קז, ה) **"רְעֵבִים גַּם צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף"**, שיש סיבה למה האדם נעשה רעב או צמא - פתאום הוא צריך לשתות משהו... זה מחמת שיש שם נפשות העטופות, ועליך לעשות ברכה בכוונה - הן לפני והן אח"כ, ובזה יהיה תיקון - **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁאַעֲלֶה פֹּה אֶת כָּל הַנִּשְׁמוֹת, כָּל הַנִּיצוֹצוֹת שֶׁל הַנְּשָׁמָה שֶׁלִּי! הֵם מְחַכִּים עָלַי מִי יוֹדֵעַ כַּמָּה שָׁנִים... וְעַתָּה תַּעֲשֶׂה שֶׁיִּהְיֶה לְכֻלָּם עֲלִיָּה!'**.

כל זה **'בדרך'** לרבינו, רבינו מחכה עלינו! אבל איך מגיעים? באיזו דרך? מה שמסובבים עם כל אחד מן השמים, והעיקר שהכל עם היסוד הזה - שנוסעים ל**'גדלות דגדלות'**, ואיך צריכים לבוא מקודם - לא נעשה מזה 'עסק'... נקבל את

הכל באהבה ובשמחה! **ניזהר לשמור על עצמנו לא להסתובב סתם במקומות שונים, להיזהר לא להיכנס לחנויות שונות - בשום פנים ואופן! לא בדרך, לא באומן - שום דבר!**

ב"ה יש לנו מקום קדוש ושמור, ועליך לקפוץ למקוה וללמוד את השיעורים הקדושים... ב"**ה יש לנו ספריה ענקית, ובה יש את כל הספרים שצריכים, ואדם יכול לשבת וללמוד בישוב הדעת!** וגם בשביל הילדים שמגיעים - הלוואי שנוכל לעשות איזו 'מסגרת', ואמנם אין כ"כ הרבה זמן, אבל לכה"פ בזה הזמן הקצר - לארגן משהו ע"י המלמדים היקרים שיהיו שם, שיתפסו אותם לאיזה זמן, ולשבת איתם, ולחלק להם ממתקים [אולי ילכו יחד עם הילדים יחדיו אל הציון הקדוש להגיד 'תיקון הכללי'].

ב"ה עכשיו הכל יכול להיות ב"ד' אמות" שלנו, ולא צריכים להסתובב בשום מקום! שלא יסתובבו ויקנו 'שמאטעס' - כל מיני 'סמרטוטים'... ואכן עד עתה זה לא היה כ"כ אפשר, כי היו בכל מיני דירות, ועל הרחוב יש את כל השטויות האלו - 'שוק הפשפשים'... והנה הילד רואה את זה ומבקש 'אבא, תקנה לי'... **אבל עתה יש לנו את הבנין הקדוש, ואין שום דבר אלא רק 'מהקלויז עד לציון, וחזור'!** וגם בדרך מהקלויז אל הציון - אין שם שום דברים כאלה של דוכנים וכו', אלא זו דרך קצרה, מיד אל הציון ובחזרה אל הקלויז, וכך זוכים לשמור על הילדים היטב.

הקב"ה יעזור לנו שנזכה להגיע לרבינו לחיים ולשלום, ותהא בעז"ה נסיעה טובה בכל הכיוונים, ונזכה לפעול כל משאלות ליבנו לטובה, ונתחזק מאד מאד לדעת שזו המטרה שלנו - להגיע לרבינו, ולחזור לחיים ולשלום, ולהאיר את האור של רבינו בכל העולם כולו!

שנזכה לשנה טובה ומתוקה, שנת חיים ושלום, שנת גאולה וישועה!

לעילוי נשמת
ר' **יהושע דוד הכהן** ב"ר **שפואל אריה** ז"ל
נלב"ע בשבת קודש פרשת כי תבוא תשע"ט

לעילוי נשמת האשה הכשרה
ליאת שרה ע"ה בת **פרדכי**
נפ' כ"ד אלול תשע"ט